

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003092

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-07-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ про видачу диплома Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової №58-асп від 25.08.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цю Сяочжень ..
2. Xiaozhen Qiu

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 025 Музичне мистецтво

Дата захисту: 11-08-2025

Спеціальність за освітою: 025 Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10436

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41, 18.41.45, 18.41.51, 18.41.09

Тема дисертації:

1. Семантичні засади вокального інтонування в операх В.-А. Моцарта: актуальний виконавський підхід
2. Semantic principles of vocal intonation in the operas of W.-A. Mozart: an actual performing approach

Реферат:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 025 – музичне мистецтво – Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової, Міністерство культури та стратегічних комунікацій України, Одеса, 2025. У дисертації виявляються семантичні засади та інтерпретативний потенціал оперної поетики В.-А. Моцарта, визначається взаємозалежність головних контекстуальних вимірів та текстових складових оперних творів Моцарта. Завдання дослідження полягають у наступному: виявити актуальні семантичні підходи до інтерпретації опер В.-А. Моцарта, у тому числі, з'ясувати історичний контекст формування інтерпретативних засад оперної поетики В.-А. Моцарта; роз'яснити значення сюжету та образу Дон Жуана в оперній творчості В.-А. Моцарта; висвітлити функції масонської теми та породжуваних нею музично-мовних засобів у творчості В.-А. Моцарта; визначити коло провідних оперних персонажів В.-А. Моцарта та тенденції їх інтерпретативного осучаснення; виявити єдність сюжетно-

сміслових та музично-символічних чинників оперної драматургії в творчості Моцарта, зокрема в опері «Дон Жуан»; розкрити призначення форми арії в становленні оперного вокально-виконавського методу Моцарта, семіологічні умови побудови вокального тематизму в його операх; довести провідну роль принципу персонажності (персоніфікації) у формуванні різних інтерпретативних планів моцартівської оперної поетики – від композиторського до режисерського, визначити головні тенденції сучасної режисерської «моцартіани». Об'єкт дослідження – оперні твори В.-А. Моцарта та досвід їх художньо-емпіричної та науково-теоретичної інтерпретації. Предмет роботи – смисловий потенціал оперного тексту в творчості Моцарта, способи символізації образів оперних героїв та оперна концепція Моцарта як «відкритий текст» (за У. Еко). Матеріалом дослідження послужили оперні твори В.-А. Моцарта, також твори Д. Чимарози, Й. Гайдна, Х.-В. Глюка, режисерські інтерпретації (постановки) Р. Кастелуччі, Ж.-П. Поннеля, Дж. Стрелера, музикознавчі та культурологічні інтерпретації оперної поетики Моцарта. Методологічна основа роботи визначається поєднанням текстологічного та символічного музикознавчих підходів, що примушує актуалізувати категорію контексту та метод контекстуалізації досліджуваного явища. Знаходять застосування та розвиток монографічний, ціннісно-естетичний структурно-функціональний способи вивчення історичного жанрового та стилістичного музичного матеріалу. Оновлюється традиційний музикознавчий стильовий підхід, як системний та такий, що дозволяє входити до сфери авторських логіко-мисленневих прийомів, набуває рис когнітивно-персоналістичного. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що вперше: оперна семантика В.-А. Моцарта вивчається на основі контекстуального методу, визначаються основні зовнішні та внутрішні контекстуальні кола оперного змісту, константні та динамічні складові оперного тексту; пропонується цілісний підхід до інтерпретативних факторів оперної «моцартіани» що дозволяє визначати різні її форми та види, у тому числі, з'ясувати значення режисерського розуміння оперного задуму у його прагненні до смислової реконструкції; розширюється до меж загального музично-мовного семіозису значення теми та образу Дон Жуана в творчості В.-А. Моцарта; виявляються чинники інтерпретативного осучаснення оперної творчості Моцарта з боку як художнього, так і наукового розуміння; доводиться провідна методична роль семіологічного визначення у розкритті символічного призначення – смислового потенціалу – образно-естетичних та музично-мовних компонентів оперного тексту в творчості Моцарта. Одержали подальший розвиток поняття оперної поетики та контекстуальний метод. Уточнені роль масонської теми у творчості В.-А. Моцарта; явище оперної музично-мовної символізації. У заключних Висновках дисертації стверджується, що семантика моцартівських оперних текстів забезпечує їх невичерпний символічний потенціал, який генерується взаємозалежністю головних контекстуальних умов та текстових складових оперних творів Моцарта, тому спонукає до вивчення даної взаємозалежності на усіх контекстуальних рівнях оперної моцартіани. Відзначається, що контекстуальне мислення є необхідною умовою розуміння, відтак і інтерпретації. У цьому плані актуальною дисципліною постає гуманітарна епістемологія – герменевтика гуманітарних наук, що є поєднанням наукової думки, теоретичної філософії та донаукових і позанаукових вимірів реального досвіду життя і людини, людської свідомості, які не можна перекласти мовою теорії, але які символізуються в музиці.

2. Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in the specialty 025 - Musical Art – Odesa National Music Academy named after A.V. Nezhdanova, Ministry of Culture and Strategic Communications of Ukraine, Odesa, 2025. The dissertation reveals the semantic principles and interpretative potential of W.-A. Mozart's operatic poetics, determines the interdependence of the main contextual dimensions and textual components of Mozart's operatic works. The objectives of the research are as follows: to identify current semantic approaches to the interpretation of W.-A. Mozart's operas, including to clarify the historical context of the formation of the interpretative principles of W.-A. Mozart's operatic poetics; to clarify the meaning of the plot and image of Don Juan in W.-A. Mozart's operatic work; to highlight the functions of the Masonic theme and the musical and linguistic means generated by it in W.-A. Mozart's work; to determine the circle of W.-A. Mozart's leading opera characters and the trends of their interpretative modernization; to reveal the unity of plot-semantic and musical-symbolic factors of opera dramaturgy in Mozart's work, in particular in the opera "Don Giovanni; to reveal the purpose of the aria form in the formation of Mozart's operatic vocal-performing method, the semiological

conditions for constructing vocal thematism in his operas; to prove the leading role of the principle of personality (personification) in the formation of various interpretative plans of Mozart's operatic poetics - from the composer's to the director's, to determine the main trends of modern directorial "Mozartiana". The object of the study is the operatic works of V.-A. Mozart and the experience of their artistic-empirical and scientific-theoretical interpretation. The subject of the work is the semantic potential of the opera text in Mozart's work, the ways of symbolizing the images of opera heroes and Mozart's opera concept as an "open text" (according to U. Eco). The material for the study was the operatic works of V.-A. Mozart, as well as the works of D. Cimarosa, J. Haydn, H.-W. Gluck, directorial interpretations (productions) of R. Castelucci, J.-P. Ponnell, J. Strehler, musicological and cultural interpretations of Mozart's operatic poetics. The methodological basis of the work is determined by a combination of textual and symbolological musicological approaches, which forces to actualize the category of context and the method of contextualization of the phenomenon under study. Monographic, value-aesthetic structural-functional methods of studying historical genre and stylistic musical material are applied and developed. The traditional musicological style approach is updated as a systemic one and one that allows entering the sphere of authorial logical-thinking techniques, acquires features of a cognitive-personalistic one. The scientific novelty of the study lies in the fact that for the first time: the opera semantics of V.-A. Mozart is studied on the basis of the contextual method, the main external and internal contextual circles of opera content, constant and dynamic components of the opera text are determined; a holistic approach to the interpretative factors of operatic "Mozartian" is proposed, which allows us to determine its various forms and types, including clarifying the significance of the director's understanding of the operatic idea in his desire for semantic reconstruction; the significance of the theme and image of Don Giovanni in the work of W.-A. Mozart is expanded to the limits of general musical-linguistic semiosis; the factors of interpretative modernization of Mozart's operatic work from the perspective of both artistic and scientific understanding are revealed; the leading methodological role of semiological definition in revealing the symbolic purpose - semantic potential - of the figurative-aesthetic and musical-linguistic components of the opera text in Mozart's work is proved. The concept of operatic poetics and the contextual method were further developed. The role of the Masonic theme in the work of W.-A. Mozart was clarified; the phenomenon of operatic musical-linguistic symbolization was revealed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Інформаційні та комунікаційні технології

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Цю Сяочжень. Естетична своєрідність оперних персонажів у творчості В. Моцарта: «Дон Жуан». Музичне мистецтво і культура. № 39. (2024). С. 131–142.
- Цю Сяочжень. Музична символіка як драматургічний чинник оперної композиції: інноваційні риси моцартівської оперної поетики. Музичне мистецтво і культура. № 40. (2024). С. 279–290.
- Oleksandra Sapsovych, Tatiana Kaznacheieva, Xu Xiaoran, Pang Hao, Qiu Xiaozhen. BASIC PRINCIPLES OF MUSICAL PERFORMANCE LOGIC // AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research, 2023. Vol. 13, Issue 2, Special Issue 38, pp. 70–73. (WOS).

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Самойленко Олександра Іванівна
2. Oleksandra I. Samoilenko

Кваліфікація: д.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єфіменко Аделіна Геліївна
2. Adelina G. Yefimenko

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4278-5016

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, будинок 5, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вороновська Ольга Володимирівна
2. Olha V. Voronovska

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7181-996X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Муравська Ольга Вікторівна

2. Olga Muravska

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0281-7503

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Остроухова Наталія Володимирівна

2. Natalia Ostroukhova

Кваліфікація: д. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4266-1283

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Осадча Світлана Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Осадча Світлана Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Черноіваненко Алла

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна